

Проф. д-р Иван Славев Хайдутев на 80 години Живот отдаден на геологията

Проф. Иван Хайдутев е роден на 27.04.1933 г. в гр. София. През 1956 г. се дипломира като геолог-геохимик в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Започва професионалната си дейност като геолог в картировъчна бригада. От 1960 г. работи в Геологическия институт при БАН, където и се пенсионира като професор (ст.н.с. I ст.). Той е кандидат на геолого-минералогическите науки от 1969 г. и доктор на геологическите науки от 1988 г. Дейността му в Геологическия институт започва като научен сътрудник и завършва като завеждащ секция „Геотектоника“.

Творчеството на проф. Хайдутев обхваща повече от 110 научни труда в български и чуждестранни научни списания. Участва и в написването на 4 монографии. През 1964 г. специализира структурна геология на Прекамбрия в Ленинград и Москва, през 1974 г. – структурна геология в Imperial College – London. През 1997 г. е стипендиант на фондация „Fuelbright“ в университета в Мичиган – САЩ.

Участвувал е и в разработването и на редица международни проекти:

– IGCP – проект 5 „Корелация на Превариски и Вариски явления в Алпийско-Средиземноморския планински пояс“. От 1979 до 1984 г. е национален лидер на българската работна група по този проект.

– IGCP – проект 276 „Палеозойски геодинамични домени и тяхната алпийска еволюция в Тетиса“. От 1989 до 1994 г. е национален лидер на българската работна група и член на ръководството на проекта.

– участвувал е и в сътрудничество с Академията на науките на социалистическите страни.

Забележително е членството на проф. Хайдутев в научни комитети и комисии, в международни конгреси и симпозиуми:

– член на Българското геологическо дружество от 1957 г.;

– член на научния комитет на международния симпозиум „Геология на Черноморския регион“ – Анкара, 1992 г.;

– член на българския национален комитет на Карпато-Балканската Геоложка Асоциация от 1994 г.;

– член на българския национален IGCP комитет от 1995 г.;

– член на редакционния борд и главен редактор (1995–1996 г.) на Списанието на Българското геологическо дружество;

– член на научния комитет на симпозиума „Формиране на геоложката обстановка на Сърбия и прилежащите ѝ територии“ – Белград, 1996 г.;

– член на конгреси на Карпато-Балканската Геоложка Асоциация: България (1965, 1989) и Гърция (1995);

– член на международния геоложки конгрес – Москва, 1984 г.;

– член на симпозиум на IGCP „Проект 5“ – 1980–1984 г.;

„Проект 276“ – 1991–1994 г.; IGCP „Проект 351“ – 1995 г.;

– участва в срещи на ALCAPA, Грац, Австрия – 1992 г.; Kovaska, Румъния – 1994 г.;

Научните интереси на проф. Хайдутев са концентрирани в следните геотектонски направления:

1. Геодинамични условия на образуване и строеж на гранитовите терени; изследване на магмените тела от Варисцидите в България като са доказани наличието на два типа геодинамични обстановки при формирането на този тип терени.

2. Генезис и еволюция на древната океанска кора в Югоизточна Европа. Въз основа на установените характерни особености на океанската кора като: възраст, геохимични характеристики, количествени и възрастови взаимоотношения между офиолитите и островно-дъговите магматити, както и пространственото разположение на офиолитите спрямо трансевропейската сутурна зона се установява, че те са формирани в обхвата на океана Япетус т.е. не са част от Африкано-Нубийските офиолити. Същото вероятно се отнася и за офиолитите от метаморфния фундамент на Алпите.

Дори в пенсионна възраст проф. Хайдутев не престава да се занимава с наука като издава монографията „Къснопротерозойска-раннопалеозойска еволюция на Балканския терен (ЮИ Европа) – вероятен блок от океана Япетус“.

Познавам добре проф. Хайдутев и не мога да не отбележа голямата му любов към планината и пътешествията. По време на работата си като геолог в Африка (Танзания) е изкачил най-високия връх на Африка – Килиманджаро. Участник е и в две научни експедиции през 1984 и 1987 г. в Хималаите, в резултат на които е книгата „Хималайски университет“, където е един от авторите.

Членовете на секция „Геотектоника и регионална геология“ най-сърдечно пожелават много здраве и сили на учения, планинар и скиора проф. Иван Хайдутев.

*Митко Паскалев
Геологически институт при БАН*